

Умови
проведення обласного конкурсу учнівської та студентської молоді
«Екологія та здоров'я»

I. Загальні положення

Обласний конкурс учнівської та студентської молоді «Екологія та здоров'я» (далі – Конкурс) проводиться з метою залучення молоді до науково-дослідної та експериментальної роботи.

Завданнями Конкурсу є:

- поширення кращого досвіду з організації експериментальної та дослідницької роботи еколога-натуралістичного напрямку з учнями і вихованцями закладів освіти;
- залучення учнів закладів загальної середньої освіти, вихованців закладів позашкільної освіти, студентів закладів фахової передвищої, професійно-технічної освіти та вищої освіти до проведення експериментально-дослідницької роботи з екології, валеології, медицини, психології, хімії, підвищення ефективності експериментальної еколога-натуралістичної роботи;
- підтримка обдарованих юннатів, що виявили здібності до експериментальної та дослідницької роботи в галузі біології, хімії, екології, сприяння їх самореалізації та стимулювання їх подальшої творчої діяльності;
- створення умов для оволодіння учнівською молоддю поглибленими знаннями з основ природничих наук, її професійного самовизначення;
- пошук нових форм, методів і моделей організації науково-дослідницької діяльності з учнями закладів загальної середньої освіти, вихованцями закладів позашкільної освіти, студентами закладів фахової передвищої, професійно-технічної освіти та вищої освіти.
- видання збірки тез з метою поширення досвіду кращих науково-дослідницьких робіт учнівської молоді області.

Конкурс проводиться на добровільних засадах і є відкритим для учнів (вихованців, слухачів) закладів загальної середньої, позашкільної освіти, студентів закладів фахової передвищої, професійно-технічної та вищої освіти.

II. Керівництво Конкурсу

Підготовку Конкурсу здійснює загальне керівництво департаменту освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації та Донецький обласний еколога-натуралістичний центр. Безпосередня відповідальність за підготовку та проведення заходу покладається на Донецький обласний еколога-натуралістичний центр.

Контактні телефони:
0509464373 (Ірина Лещенко)
0955076736 (Ольга Стрілець)
0993748980 – (Аліна Касьянова).

III. Учасники Конкурсу

У Конкурсі беруть участь учні (вихованці) закладів загальної середньої, позашкільної освіти, студенти закладів фахової передвищої, професійно-технічної та вищої освіти., які мають досвід підготовки проектів еколого-натуралістичного напрямку.

У Конкурсі беруть участь учасники двох вікових категорій:

- від 12 до 15 років включно;
- від 16 до 23 років включно.

Учасники беруть участь у Конкурсі індивідуально або у складі команди, до якої входять дві або три особи.

IV. Порядок і строки проведення Конкурсу

Конкурс проводиться у два етапи:

I етап – відбірковий (заочний) проводиться до 12 березня 2021 року, під час якого членами журі проводиться попередній розгляд пошуково-дослідницьких робіт учасників Конкурсу;

II етап – фінальний (очний), який передбачає захист пошуково-дослідницьких робіт.

Конкурс передбачає роботу наступних секцій:

I секція «Екологія та проблеми довкілля». До участі в секції запрошуються учні закладів загальної середньої освіти, професійно-технічної, позашкільної освіти, студенти вищих навчальних закладів, які мають досвід дослідницько-експериментальної та науково-практичної роботи в галузях екології. Основні тематичні напрями роботи секції: екологія, хімія, гідрологія.

II секція «Науки про людину». До участі в секції запрошуються учні закладів загальної середньої освіти, професійно-технічної, позашкільної освіти, студенти вищих навчальних закладів, які мають досвід дослідницько-експериментальної та науково-практичної роботи в галузях науки про людину пов'язаних з екологією. Основні тематичні напрями роботи секції: валеологія, медицина, психологія.

V. Умови участі у Конкурсі

1. Умови участі у I заочному етапі Конкурсу

Для участі в I відбіркового (заочного) етапі Конкурсу необхідно до 12 березня 2021 року зареєструватися в режимі онлайн на сайті Донецького обласного еколого-натуралістичного центру за посиланням:

<https://forms.gle/rAMkyxDLvsbTiAaZ9>

Тези і повні пошуково-дослідницькі роботи разом із презентацією до них надсилають на електронну пошту Донецького обласного еколого-натуралістичного центру konkursdoenc@gmail.com з обов'язковою поміткою «Конкурс «Екологія та здоров'я» - 2021. Назва роботи повинна містити прізвище учасника та вказівку тези/наукова робота (Коваленко-Тези; Коваленко-Наукова робота).

2. Вимоги до оформлення тез пошуково-дослідницької роботи:

Обсяг 1 - 2 аркуша, формат – А4, шрифт Times New Roman – 14 кегль, міжрядковий інтервал – 1,5; на першому рядку по центру вказується назва пошуково-дослідницької роботи, нижче, з правого краю – дані про виконавців (прізвище, ім'я окремих учнів, вихованців, клас, назва об'єднання учнів, повна назва навчального закладу, місто (село), район, область; дані про керівника пошуково-дослідницької роботи (прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада, контактний телефон), далі через два рядки – текст тез. Тези подаються державною мовою.

3. Вимоги до оформлення пошуково-дослідницької роботи:

Дослідницька робота має бути виконана учасником самостійно під керівництвом наукового керівника – кваліфікованого фахівця (наукового, педагогічного або науково-педагогічного працівника навчального закладу). Обсяг роботи – 20 -25 аркушів, формат А4, шрифт Times New Roman – 14 кегль, міжрядковий інтервал – 1,5. Також, треба дотримуватись таких відступів полів: верхнє і нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 10 мм.

Роботи виконуються державною мовою.

4. Умови участі в II очному етапі Конкурсу

На очний етап Конкурсу запрошуються делегації від районів (міст) Донецької області за викликом організаторів. Список запрошених буде опубліковано на сайті ДООЕНЦ (<https://sites.google.com/site/donoenc>) до **19 березня 2021 року**.

Програма Конкурсу передбачає захист учасниками пошуково-дослідницьких робіт по секціях.

Доповідачам надається до 7 хвилин для виступу, 3 хвилини для запитань. Під час захисту допускається використання наочності: фотографії, слайди, відеофільми, аудіозаписи, карти, схеми, діаграми, постери та інші матеріали.

Увага! Кожен учасник Конкурсу обов'язково повинен надати на розгляд журі науково-дослідницьку роботу у друкованому вигляді.

Захист науково-дослідницьких робіт оцінюється за такими критеріями:

- аргументованість вибору теми та методів дослідження – до 8 балів;
- вільне володіння матеріалом – 13 балів;
- чіткість, логічність і послідовність викладання матеріалу – до 13 балів;
- культура мовлення, вичерпність відповідей – до 10 балів;
- оригінальність форми захисту – до 6 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати учасник за захист дослідницько-експериментальної роботи – 50 балів.

VI. Визначення та нагородження переможців та призерів Конкурсу

Переможці та призери Конкурсу визначаються журі в кожній секції окремо за загальною кількістю набраних ними балів.

Переможцем Конкурсу в кожній секції є учасник, який набрав найбільшу кількість балів.

Призерами Конкурсу в кожній секції є учасники, які за кількістю набраних балів посіли друге та третє місце.

Переможці та призери II очного етапу Конкурсу нагороджуються грамотами. Решті учасників Конкурсу вручаються сертифікати за участь.

VII. Фінансові умови

Витрати на участь у Конкурсі делегацій районів (міст) Донецької області здійснюється за рахунок організації, що відряджає.

Витрати на організацію та проведення Конкурсу здійснюються за рахунок коштів, не заборонених чинним законодавством України.

Методичні рекомендації
до обласного конкурсу учнівської та студентської молоді
«Екологія та здоров'я»
Вимоги щодо написання, оформлення та представлення учнівських
науково-дослідницьких робіт

1. На Конкурс подаються науково-дослідницькі роботи (далі - роботи) проблемно-пошукового характеру, які відповідають віковим інтересам та пізнавальним можливостям учасників Конкурсу, свідчать про їх обізнаність із сучасним станом галузі дослідження, опанування ними методики проведення експерименту.

2. Робота має ґрунтуватись на певних науковій та експериментальній базах, містити дані особисто проведених дослідів, спостережень чи пошукової роботи; результати їх обробки, аналізу та узагальнення; посилання на відповідні наукові джерела; відображати власну позицію дослідника.

У роботі мають бути чітко визначені: мета, об'єкт і предмет дослідження, завдання, методика дослідження, відмінність та перевага запропонованих підходів і результатів.

Зміст і результати досліджень викладаються стисло, логічно, грамотно та аргументовано, без загальних слів, міркувань, бездоказових тверджень, тавтології.

Назва роботи має бути стислою та відповідати суті наукової проблеми (завдання), що вирішується.

3. Структура роботи

Робота має бути побудована за певною структурою. Основними складовими структури роботи є такі:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, скорочень, термінів (за необхідності),
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

4. Вимоги до змісту роботи

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи.

У тезах (текст обсягом до 1 сторінки) подається стисла характеристика змісту роботи з визначенням основної мети, актуальності та завдань наукового дослідження. Також у них зазначаються висновки та отримані результати проведеної роботи.

У заголовку тез наводяться такі дані: назва роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора; найменування базового позашкільного навчального закладу; найменування загальноосвітнього (професійно-технічного, вищого) навчального

закладу; клас (курс); найменування населеного пункту; прізвище, ім'я, по батькові, посада (за наявності - науковий ступінь, вчене звання) наукового керівника.

Зміст подається на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел тощо.

У вступі коротко обґрунтовуються актуальність і доцільність обраної теми, підкреслюється сутність досліджуваної проблеми; формулюються мета роботи та зміст поставлених завдань, об'єкт і предмет дослідження; подаються перелік використаних методів дослідження, характеристика роботи (теоретична, прикладна); вказуються нові наукові положення, запропоновані учасником особисто, відмінність отриманих результатів від відомих раніше та ступінь новизни (вперше отримано, удосконалено, набуло подальшого розвитку); повідомляється про наукове використання результатів досліджень або даються рекомендації щодо їх використання, для прикладних робіт повідомляється про прикладну цінність отриманих результатів.

У разі використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, слід відмітити про цей факт і зазначити конкретний особистий внесок учасника. Також зазначаються відомості про публікацію роботи та апробацію її результатів (за наявності).

Орієнтовний обсяг вступу - 2-3 сторінки.

Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.

Кожний розділ розпочинається з нової сторінки. Основному тексту розділу може передувати коротка передмова з описом обраного напрямку дослідження та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає можливість звільнити основні висновки від другорядних подробиць.

В основній частині роботи наводяться характеристика джерел, використаних для написання роботи, та короткий огляд літератури з даної тематики, окреслюються основні етапи наукової думки за визначеною проблемою, вказуються питання, які залишилися невирішеними; обґрунтовується вибір напрямку досліджень, наводяться методика та техніка дослідження; подаються відомості про обсяг дослідження; викладаються, аналізуються та узагальнюються отримані результати, подається їх оцінка.

Зміст основної частини має відповідати темі роботи та повністю її розкривати. Обсяг основної частини не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини.

Висновки мають містити стислий виклад результатів вирішення наукової проблеми та поставлених завдань, зроблених у процесі аналізу обраного матеріалу, оцінок та узагальнень. Необхідно підкреслити їх самостійність, новизну, теоретичне та (або) прикладне значення, акцентувавши увагу на кількісних і якісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів та надати рекомендації щодо їх використання.

Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел.

Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний у користуванні та рекомендований під час написання роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Відомості про джерела складаються відповідно до вимог, зазначених у стандартах: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 10.11.2006 № 322; ДСТУ 4331:2004 «Правила описування архівних документів», затверджені наказом Держспоживстандарту України від 17.08.2004 № 181; ДСТУ 3582: 2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила», затверджений наказом Мінекономрозвитку від 22.08.2013 № 1010; ДСТУ 3008:95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення», затверджений наказом Держстандарту України від 23.02.1995 № 58.

5. Правила оформлення роботи

Робота друкується шрифтом Times New Roman текстового редактора Word розміру 14 на одному боці аркуша білого паперу формату А4 з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Поля: ліве, верхнє і нижнє - не менше 20 мм, праве - не менше 10 мм.

Обсяг роботи складає 20-25 друкованих сторінок. До загального обсягу роботи не входять: тези, додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Текст роботи має бути написаний без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

Роботи виконуються державною мовою.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Заголовки структурних частин друкуються великими літерами симетрично до набору: «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ». Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Заголовки пунктів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 3-4 інтервалам.

2. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака «№».

Усі сторінки роботи, враховуючи титульну сторінку, тези та додатки, підлягають суцільній нумерації, номер на титульній сторінці не ставиться, а на наступних сторінках проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Нумеруються тільки розділи основної частини. Зміст, вступ, висновки не нумеруються.

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ», після номера крапка не ставиться. Заголовок розділу друкується з нового рядка.

Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу за правилом: номер розділу, номер підрозділу. У кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: «2.4.». Заголовок підрозділу наводиться у тому самому рядку.

Пункти нумеруються в межах кожного підрозділу таким чином: номер розділу, номер підрозділу, номер пункту, наприклад: «2.3.4.». Заголовок пункту наводиться у тому самому рядку, але пункт може й не мати заголовка.

У кінці назв розділів, підрозділів, пунктів крапка не ставиться.

Формули нумеруються в межах розділу. Наприклад, «формула (2.3)» означає «формула 3 розділу 2». Наявність підрозділів на нумерацію формул не впливає. Формули, на які немає посилань, можна не нумерувати. Номер необхідно брати в круглі дужки та розмішувати на правому полі сторінки на рівні нижнього рядка формули, якої він стосується.

Рисунки нумеруються в межах розділу арабськими цифрами (аналогічно до формул та підрозділів) і позначаються словом «Рис.», наприклад «Рис. 1.2».

Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу. У правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 2.3».

Додатки оформлюються як безпосереднє продовження роботи на наступних сторінках. Вони розміщуються в порядку посилань у тексті роботи. Кожен із додатків має розміщуватись на окремій сторінці. Додаток повинен мати заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту. Додатки нумеруються великими українськими літерами та позначаються словом «Додаток», наприклад: «Додаток Б».

Під час написання роботи учень має посилатися на наукові джерела, матеріали, ідеї, висновки, результати, які використовуються в роботі. Це дає можливість перевірити наведені відомості. Посилатися слід на останні видання публікацій.

Якщо в роботі використовуються відомості з матеріалів з великою кількістю сторінок, тоді слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела.

Посилання в тексті роботи на джерело зазначається порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Якщо в тексті роботи необхідно зробити посилання на конкретні відомості, цитата наводиться в лапках, а посилання береться у квадратні дужки із зазначенням порядкового номера джерела в списку використаних джерел та відповідної сторінки. Наприклад: «... набуття наукового знання передбачає оперування фактами, які характеризують певне явище, розробку наукової гіпотези (теорії), яка пояснює те чи інше явище і постановку експерименту для доведення висунутої теорії [8, с. 37]».

Текст цитати необхідно точно відтворювати і наводити повністю, щоб не спотворити думки автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. У тексті роботи допускається непряме цитування автора (переказ, виклад думок автора своїми словами), при цьому слід точно викладати думки автора та давати відповідні посилання на джерело.

Посилання на ілюстрації в тексті роботи вказуються порядковим номером ілюстрації, наприклад «рис. 1.2».

Посилання на формули вказуються порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці роботи мають бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, наприклад «...у табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад «див. табл. 1.3».

Формули в тексті роботи розміщуються після посилання на них. Вони відокремлюються від тексту інтервалами в один рядок зверху і знизу та розміщуються посередині сторінки. Формули, якщо вони громіздкі й складні, розташовуються на окремих рядках. Це стосується і нумерованих формул. Декілька однотипних невеликих формул подаються в одному рядку через кому, а іноді невеликі нескладні формули розміщуються безпосередньо в тексті.

Переноси у формулі допускаються лише на знаках рівності, плюс, мінус, множення і ділення з повторенням знака у наступному рядку.

Символи та коефіцієнти, що наводяться у формулі, описуються безпосередньо під нею в тій послідовності, в якій згадуються у формулі.

Значення кожного символу або числового коефіцієнта подається з нового рядка. Перший рядок починається словом «де» без двокрапки.

Номер формули розміщується на правому боці сторінки на рівні нижнього рядка.

Ілюстративний матеріал у роботі використовується з метою більш наочного представлення результатів досліджень та їх обґрунтування. Найчастіше в роботах використовуються такі види ілюстративних матеріалів: креслення, рисунки, таблиці, діаграми, графіки, схеми, фотографії.

Усі ілюстрації зазначаються у тексті роботи.

Назва ілюстрації розміщується відразу після її номера, внизу.